

Čís. 478.

Vydržeti lze služebnost i na pozemku domněle vlastním.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1920, Rv I 130/20.)

Žalobci byli vlastníky pozemku č. kat. 478, žalované náležel vlastnický sousední pozemek č. kat. 78. Ježto hranice mezi obojími pozemky byly sporny, byly dle smíru ze dne 26. září 1918 znovu vyměřeny. Žalovaná žala několikrát na pozemku č. kat. 478 trávu a sice na onom dílu, jenž s pozemkem jejím bezprostředně hraničí. Žalobcové domáhali se výroku, že žalované nepřísluší právo žiti trávu na pozemku č. kat. 478, proti čemuž žalovaná namítla vydržení. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl. **Důvody:** Jest sice prokázáno, že žalovaná i její předchůdci žali na pozemku č. kat. 478 trávu přes 30 let, aniž by jim to bylo bývalo žalobci nebo jejich právními předchůdci zakázáno. Přes to však nemohla žalovaná nabýti vydržením práva toho, ježto pouze na cizím pozemku lze nabýti služebnosti vydržením. Jest však velmi pochybno, zda dílec pozemku, jenž nyní na základě smíru ze dne 26. září 1918 náleží žalobcům vlastnický, již před tímto smírem jim náležel, ježto hranice obou pozemků byly sporné a právní předchůdci žalované se domnívali, že onen dílec č. kat. 478, na kterém žalovaná se domáhá práva žiti trávu, jim náleží právem vlastnickým, pročež tam také trávu žali. Jelikož však není prokázáno, zda dnešní hranice — jsou to hranice podle citovaného smíru — byly skutečnými hranicemi mezi parcelami, nelze nabýti služebnosti vydržením let, poněvadž dle výsledku řízení původního jest za to míti, že žalovanou tvrzené právo, žiti trávu, bylo jen součástíou vlastnického práva žalované a jejich právních předchůdců na onom dílci, jehož vlastnictví před 26. září 1918 mezi účastníky bylo sporno a které nyní spadá do vlastnictví žalobců. **Dovolací soud** žalobu zamítl. **Důvody:** Tím, že byly smírem vyměřeny hranice mezi pozemkem žalobců a žalované, nebylo teprve vytvořeno právo vlastnické k pozemku. Vyměření to mělo ráz pouze deklaratorní; i před vyměření hranic byli tedy vlastníky pozemku č. kat. 478 žalobci, z čehož vyplývá, že žalovaná žala ode vždy na cizím pozemku; žala pouze proto, ježto se mněla býti k tomu oprávněnou; jest lhostejno, zda tak činila, majíc za to, že pozemek jest jejím vlastnictvím, či pouze proto, že jest v držbě sporného práva. Dle § 480 obč. zák. lze nabýti služebnosti vydržením let. Ježto pak u žalované jsou i jinak splněny podmínky §§ 1460, 1470 obč. zák., bylo žalobu zamítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatelé uvádějí, že se žalované a její předchůdcům v držbě pozemku parc. č. 78, když žali trávu na onom díle pozemku parc. čís. 478, který s parc. čís. 78 sousedí, jakož i na svahu, s ním spojeném, až k první vozové koleji, nejednalo o výkon služebnosti na cizím pozemku, nýbrž že měli v úmyslu, žiti trávu na své vlastní roli. Soud první zjistil, že žalovaná a její právní předchůdci ve vlastnictví pozemku parc. č. 78 na

shora jmenované části pozemku parc. č. 478 nepřetržitě a po více než 30 let bez závady trávu žali, ačkoliv o tom žalobci a jejich právní předchůdci v držbě pozemku toho věděli, přes to však vyloučili, že žalovaná vydržením let nabyla práva, žíti trávu na onom dílci pozemku parc. č. 478, na kterém dne 26. května a 18. června 1919 a i jindy trávu žala; neboť soud procesní zjistil, že hranice mezi těmito parcelami již za právních předchůdců stran nebyly určité, nýbrž sporné a že též právní předchůdci žalované za to měli, že onen dílec parcely čís. 478, na kterém se žalovaná domáhá služebnosti, žíti trávu, jim právem vlastnickým náleží, proč tam také trávu žali; vykonávali tedy vzhledem na neurčitost hranic právo, žíti trávu, jako součástku práva vlastnického a ježto jim scházelo vědomí, že žali na cizím, nemohli prý nabýti práva služebnosti. Avšak, aby žalovaná tohoto práva nabyla, stačila vůle, vykonávati obsah práva toho vlastním jménem, aniž by jí byly ostatní právní poměry ohledně sporné plochy jasnými (§ 312 obč. zák.). I když část pozemku č. 478, kde trávu žala, neprávem byla považována žalovanou a jejími předchůdci za jejich vlastnictví, nabyli vydržením aspoň práva oné služebnosti, když se ukázalo, že ona sporná část pozemku jest vlastnictvím žalující strany (§§ 480, 1460, 1470 obč. zák.).

Čís. 479.

Spoluvlastník nemovitosti, jehož podíl nebyl ve dražbě, není účastníkem dražebního řízení, týkajícího se podílu druhého spoluvlastníka. Proti rozpočetnému usnesení nepřísluší mu právo rekursu ani potud, pokud byl jím stanoven dle § 222, odstavec čtvrtý, ex. ř. náhradní nárok, jenž v pořadí věřitelovy pohledávky má být vložen na podíl, který nebyl ve dražbě. Příležitost, hájiti svých práv, poskytuje vlastníku tohoto podílu teprve knihovný vklad náhradního nároku a věřitelův požadavek o uspokojení tohoto nároku.

(Rozh. ze dne 13. dubna 1920, R I 170/20.)

Do dražby dána byla pouze polovice nemovitosti, jež náležela spoluvlastnický Janu a Marii H-ovým, a to polovice náležející Janu H-ovi. K rozvrhovému roku dostavila se též, ač neobeslána, Marie H-ová, podala odpor proti přihlášeným nárokům, rozpočetové usnesení bylo jí doručeno; rovněž bylo jí doručeno usnesení soudu rekursního, jímž byl knihovnímu věřiteli Václavu S-ovi, vyšedšímu na prázdno, přiřčen náhradní nárok na neprodané polovici nemovitosti, náležející Marii H-ové.

Dovolací rekurs spoluvlastnice ne j v y š š í s o u d z a m í t l.

D ů v o d y:

Marie H-ová jakožto majitelka polovice chalupnické usedlosti, jejíž druhá Janu H-ovi připsaná polovice byla do dražby dána, má snad zájem skutečný na výsledku exekučního řízení, právního zájmu v té příčině však exekuční řád jí nepřiznává. Právem nebylo jí proto doručeno ani usnesení, jímž nucená dražba byla povolena (§ 133 odstavec čtvrtý ex. ř.), ani vyhotovení ediktu dražebního (§ 171 ex. ř.), aniž byla